

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 266
van **ORTWIN DEPOORTERE**
datum: 18 januari 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vlaamse Zorginspectie - Inspecties in de gevangenissen

De Vlaamse Zorginspectie voerde vorig jaar inspecties uit in de Vlaamse gevangenissen. De inspectie gaat na in welke mate en op welke manier gedetineerden toegang hebben tot hulp- en dienstverlening. Ook wie in de gevangenis zit, heeft nog steeds recht op toegang tot hulp- en dienstverlening. De inspecties werden uitgevoerd in de periode van 15 maart en 30 juni 2016.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag (nr. 629 van 30 juni 2016) bleek dat nog niet alle inspectieverslagen definitief waren. Zodra de definitieve inspectieverslagen beschikbaar zijn, zouden de beleidscoördinatoren van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin die werkzaam zijn in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen samen met elke dienst Justitieel Welzijnswerk van het CAW (centrum algemeen welzijnswerk) bekijken op welke wijze de eventuele pijnpunten inzake de werking van de organisatieondersteuner aangepakt kunnen worden. Hiertoe wordt indien nodig een stappenplan opgemaakt.

1. Zijn de inspectieverslagen intussen definitief opgemaakt?
2. Welke pijnpunten kwamen naar boven in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen?
3. Welk stappenplan werd desgevallend opgesteld?

ANTWOORD

op vraag nr. 266 van 18 januari 2017

van **ORTWIN DEPOORTERE**

1. In de periode van 15 maart 2016 tot 30 juni 2016 voerde Zorginspectie inspecties uit in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen.

De inspectie had de bedoeling om per gevangenis de invulling van de functie "organisatie-ondersteuner" te evalueren. De organisatie-ondersteuners zijn tewerkgesteld bij de CAW en de opdracht van de organisatie-ondersteuner wordt wettelijk geregeld op basis van het Decreet van 8 maart 2013 en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 ter uitvoering van hoofdstuk 3 van dit decreet.

In totaal werden 17 gevangenissen en 9 CAW bezocht. Per CAW werd één verslag opgemaakt. Het eerste luik van elk verslag heeft betrekking op de situering van de functie van organisatie-ondersteuner binnen het CAW en in het tweede luik wordt de concrete taakinfilling van die functie per gevangenis opgenomen.

De inspecties hadden uitdrukkelijk niet de bedoeling om het globale hulp- en dienstverleningsaanbod en de toegang tot dit dienstverleningsaanbod per gevangenis te evalueren. Vaststellingen op dat vlak zijn bijgevolg ook niet terug te vinden in de inspectieverslagen.

Voor volgende 9 CAW werd een inspectieverslag gemaakt. De gevangenissen die per CAW aan bod komen zijn aangeduid in de tweede kolom:

CAW	Gevangenis
Antwerpen	Antwerpen
De Kempen	Hoogstraten Merksplas Wortel Turnhout
Boom-Mechelen-Lier	Mechelen
Limburg	Hasselt
Oost-Brabant	Leuven Centraal Leuven Hulp
Brussel	Sint-Gillis
Oost-Vlaanderen	Beveren Dendermonde Gent Oudenaarde
Centraal-West-Vlaanderen	Ieper
Noord-West-Vlaanderen	Brugge Penitentiair Landbouwcentrum Ruiselede

Naast de verslaggeving per CAW werd een beleidsrapport gemaakt met de globale vaststellingen en conclusies op basis van deze inspectieronde: cf. website Zorginspectie.

2. Bij deze inspectieronde werd vastgesteld dat het takenpakket van de organisatie-ondersteuner globaal goed en conform de regelgeving wordt ingevuld. Er werden weinig tekorten en aandachtspunten vastgesteld.
3. De belangrijkste knelpunten bij de invulling van de functie "organisatie-ondersteuner":
 - In de meeste gevangenissen hebben de organisatie-ondersteuners hun werkplaats binnen de gevangenis, wat de invulling van hun taak als aanspreekpunt ten goede komt. In 3 gevangenissen wordt hiervan afgeweken en hebben de organisatie-ondersteuners ook een werkplaats op een CAW-secretariaat, waardoor ze niet continu of hoofdzakelijk in de gevangenis zelf aanwezig en aanspreekbaar zijn.
 - In 10 gevangenissen wordt het wettelijk verplichte GOS-registratiesysteem (gedetineerden opvolgsysteem) niet of maar beperkt gebruikt. Hierdoor ontbreken dikwijls cijfergegevens over het bereik van de doelgroep en de deelname aan het hulp- en dienstverleningsaanbod, wat gevolgen kan hebben voor een globale en op cijfers gebaseerde evaluatie van het hulp- en dienstverleningsaanbod.
4. De beleidscoördinatoren in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen hebben op regelmatige basis een overleg met het CAW. Zij werken in een goede verstandhouding samen. De weinige tekorten en aandachtspunten die naar boven kwamen tijdens de inspectieronde van Zorginspectie werden dan ook in een gezamenlijk overleg opgenomen.

In de 3 gevangenissen waar de organisatie-ondersteuner ook een werkplaats op het CAW heeft, is dit voldoende doorgesproken met de beleidscoördinator. Dit heeft vaak ook logistieke redenen zoals niet voldoende bureauruimtes. Indien dit echter problematische gevolgen heeft voor de ondersteuning binnen de gevangensmuren zullen de beleidscoördinatoren dit samen met de CAW bespreken.

Het GOS-registratiesysteem wordt inderdaad slechts door een beperkt aantal gevangenissen gebruikt. Zowel op lokaal als op bovenlokaal niveau is men zich hier van bewust. De beleidscoördinatoren trachten het gebruik van dit systeem lokaal te stimuleren door stapsgewijze implementatie. Zij maken dit bespreekbaar binnen het coördinatieteam. Zij worden hierbij ondersteund door de coördinerende bovenlokale diensten door regelmatig opvolgings- en ondersteuningsoverleg, het inrichten van basisopleidingen, aanpassingen aan en uitbreidingen van het systeem om het gebruiksvriendelijker te maken, Het stimuleren van het gebruik van dit registratiesysteem om over correcte en bruikbare cijfergegevens te beschikken blijft een van de prioriteiten de komende periode.